

BIZTOSITÁSI SZEMLE.

A munkás baleset-biztosítás kérdése Magyarországon. Az ipari és gyári alkalmazottaknak baleset elleni védelméről és az ipari felügyelőkéről szóló törvényjavaslatoknak a képviselőház közgazdasági bizottságában való tárgyalása alkalmával a kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy nálunk még korán volna baleset biztosítási törvényt alkotni. Erre Hegedüs Sándor képviselő azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy Magyarországon a viszonyok ez idő szerint a kellő alapot nem nyújtják a baleset biztosítás állami keresztülvitelére.

A kormány ezen meggyőződését bizonyára a munkásoknak betegség ellen való biztosításáról szóló törvény keresztülvitelénél szerezte, amely a legnagyobb nehézségekbe ütközik és végrehajtva még mindig nincs.

*

Instalment Insurance Company. New-Orleansban a fenti cím alatt egy új biztosító-társaság alakult; alaptőkéje 100,000 dollár és az a törekvése, hogy a közönség és a biztosító-intézetek között a közbenjáró szerepet viselje. Főkép az lesz az új társaság törekvése, hogy a vagyontalanok biztosítását lehetővé tegye azáltal, hogy az évi díjat előlegezi nekik, a mit adósaitól havi vagy heti részletekben fog behajtani.

*

A cselédek biztosítása megbetegedés ellen. A porosz kormány a cselédeknek betegség ellen való biztosítási ügyével foglalkozik ez idő szerint, illetőleg a már fennálló törvényt revideálja. Az előleges tanulmányozások azt a kérdést lesznek hivatva eldönteni, hogy minő mértékben kellene a megváltoztatást fogadtatni; továbbá, hogy czélszerű és méltányos volna-e, a szolgálatot adókat a szolgálati időn túl is, illetőleg a szolgálati időn túl mennyi időre kötelezni arra, hogy megbetegedett szolgálóikról gondoskodjanak. Nálunk a biztosítások ezen nemét magán-egyletek végzik.

*

Érdekes biztosítási üzlet. Kapcsolatban Gemalának, az olasz pénzügyi viszonyok fölött tartott szigorú bírálatával, a Daily News azt az érdekes hírt közli, hogy az olasz kormány amerikai életbiztosító társaságokkal lépett alkudozásba, a melyek évenkénti 40 milliónyi befizetés ellen, az állami nyugdíjak fizetését magukra vállalják.

*

Az életbiztosítási police nem értékpapiros. Az életbiztosítási police a porosz állami főtörvényszéknek 1892. szeptember 3-án hozott ítélete szerint nem értékpapír, hanem pusztán bizonylat, illetőleg igazolványjegy, amennyiben a police nem a követelés hordozója, hanem csak azt bizonyítja, hogy milyen követelés van a biztosító intézettel szemben és ki a hitelező.

*

Biztosító automaták. Folyó évi május hó végével Baselben egy részvénytársaság alakult, a melynek czime „Actien-Gesellschaft für Versicherungs-Automaten, Basel.“ E társaság a mult hetekben állította fel érdekes készülékeit Svájc nagyobb pályaudvaraiban. Minden készülék, ha 10 centimes darabot dobnak belé egyik nyílásán, egy számozott és datummal ellátott bárczát (ticket) dob ki; a ticket érvényessége másnap délig tart és szövetségben az van elmondva, hogy a baseli életbiztosító-részvénytársaság minden ilyen bárcza birtokosával szemben azt a kötelezettséget vállalja magára, hogy akár vasuton, akár hajón ért veszedelem ellenében 5000 frankot fizet. A biztosítás egyéb határozatai hasonlóképen a ticketen, de a készüléken is elolvashatók. E határozatokból helyén valónak látjuk különösen kiemelni azt, a mely elrendeli, hogy első osztályú utas 4 ticket, 2-od osztályú utas 3 ticket és harmadosztályú utas 2 ticket ellenében a megfelelő többszörös összegig, tehát 20,000, illetőleg 15,000, vagy 10,000 frankig biztosíthat, természetesen, ha 10 centimes darabkát annyiszor dob a készülékbe, a hányszor 5000 frankos biztosítékot óhajt.

*

Előfizetők biztosítása. A lipcei Törvénykezési Lap az Urania biztosító társaságnál előfizetői mindenikét baleset ellen 600 márka erejéig biztosította, mely összeg a teljes munkaképtelenség vagy elhalálozás bekövetkezése esetén fizettetik ki s nemcsak Európán belüli utazások, hanem a rendes foglalkozás közben felmerülhető balesetek bekövetkeztével is érvényes.

*

Vasuti tisztviselők életbiztosítása. Az államvasuti tisztviselők nyugdíjképessége a nyolczadik szolgálati év elteltével kezdődik. Hogy azonban az időközben bekövetkező halál esetén a tisztviselő özvegye minden segély nélkül ne maradjon, az igazgatóság arra kötelezi a belépő tisztviselőt, hogy nyolcz évre biztosítsa életét. Erre nézve egy minimumot állapítottak meg évi 200 frt járadékban, vagy egyszersmindenkorra 3400 frtban.

*

A biztosítás az iskolában.* Nagyon gyakran volt alkalmam kereskedelmi iskolák vezetőitől és tanáraitól hallani, hogy egy, ezéjainak megfelelő kereskedelmi szakiskolának — nevezzük azt akadémiának vagy kereskedelmi középiskolának — nemcsak a bankházak részére kell hivatalnokokat kiképezni, hanem első sorban kereskedőket kell nevelni, a kik a kereskedelem bármely ágában megállják helyüket. Különbön is a végzett növendékeknek csak egy kis töredéke talál bankok- és takarékpénztáraknál alkalmazást, a legnagyobb része áruházakba megy vagy biztosítási irodába lép, a hol éppen üresedés van. Daczára mindennek, a kereskedelmi szakiskolák túlnyomó része főleg a bankok részére képezi ki a növendékeket. Azt hiszem, nincs egyetlen egy kereskedelmi iskolai abiturienst sem, a ki ne tudná a budapesti és bécsi tőzsdén jegyzett értékpapirokat és azok árfolyamait felsorolni, a ki ne bírna gyakorlottsággal az érem, értékpapír és bankbizományi számításokban és több ilyen, a bankházak hatáskörébe tartozó dolgokban és ennek ellenében milyen kevesen vannak ezek közt, a kik ismernék p. o. a *biztosítási üzletet*.

Azt talán felesleges is megjegyezni, mert természetes, hogy nem a fentemlített, határozottan szükséges tudnivalók alapos ismertetése bánt, hanem egyedül csak az, hogy ezek mellett olyan mostohán bánnak el a biztosítási ügygyel. Arról pl. hogy mint üzlettulajdonosok milyen díjtétel mellett fogják ingóságukat tüzkár ellen biztosítani, a legtöbbször sejtelve sincs, daczára annak, hogy minden valószínűség szerint szüksége lesz rá mindannyinak.

Nem szeretném, ha félreértenének, tudom én, hogy ilyenformán a végtelékig lehetne folytatni a tanítást és azért sietek kijelenteni, hogy nem a fix díjtételek ismertetését tartom én okvetlenül szükségesnek, hanem arra akarom a mértékadó körök szives figyelmét felhívni, hogy foglalkozzanak egy kissé többet a biztosítási ügygyel. Ezt nemcsak azért tartom szükségesnek, mert a kereskedelmi iskolák növendékeinek mondjuk 6—8 százaléka biztosítási pályára lép, hanem azért, *mert kell, hogy minden kereskedő ismerje és tudja, hogy mi az a biztosítás.*

A kereskedelem-isme a biztosítás elméletét előadja ugyan, de ez nem elég.

A jövődöbeli kereskedőnek tudnia kellene, hogyan köttek a *biztosítás*, t. i. hogy azt a társaságnak minden nagyobb helységben felállított ügynöke közvetíti a kötvény kiállító képvisellel, hogy továbbá a kötvény egy rendszeresen kitöltött ajánlat alapján lett kiállítva, hogy az ajánlatban nemcsak a biztosítandó tárgy van a legnagyobb részletességgel leírva,

* Ezen általunk már gyakrabban hangoztatott tárgyat a „Kereskedelmi Szakoktatás” című újonnan megindult folyóiratból vettük át.

hanem még a szomszéd épületek is, mert csak ennek alapján ítélheti meg a kötvénykiállító képviselő, jó-e a kockázat vagy rossz, elfogadható-e vagy nem.

Meg kell vele ismertetni a körülményeket, melyek a díjat olcsóbbá vagy drágábbá teszik, hogy szalma- és nádtető után a legmagasabb, cserép, bádóg, lemez vagy palatető után pedig a legolcsóbb díj fizetendő, s olyan helységben, a hol tűzoltóság van, alacsonyabb díjtételt alkalmaznak, mint ott, a hol nincsen.

Ismerni kell a *jéjkárbiztosítás* díjszabályait, illetőleg kockázati osztályait, hogy tudja a tanuló, hogy a dohány után pl. tízszer annyi díjat kell fizetni, mint a takarmányfüvek biztosításánál; továbbá, hogy a gyümölcs és virág biztosítás tárgyát nem képezheti.

A *balesetbiztosítási* ág ismertetésénél megmagyarázandó, hogy a biztosított foglalkozásától függ a díj megállapítása. Egy irodájában foglalkozó kereskedőnek kevesebbet kell fizetnie, mint annak, a ki utazik, a bányamérnök magasabb díjat fizet, mint az építész-mérnök, mert az egyik inkább ki van téve a baleset veszélyének, mint a másik.

Tudnia kell, hogy *életbiztosítást* csakis tökéletesen egészséges ember köthet.

Kereskedelmi törvényünknek a biztosításra vonatkozó része nagyon hézagos, ennek folytán a *társaságoknak körülbelül egybehangzó általános biztosítási feltételeit* kell a növendékekkel megismertetni, hogy tudják, mi okozhatja a biztosítás érvénytelenné nyilvánítását, továbbá, hogy mi a teendő a bekövetkezett kár esetén, és több ilyen szükséges tudnivalókat.

E lap kerete nem engedi meg és magamat sem tartom hivatottnak, hogy részletesebben foglalkozzam e tárggyal, csak nagyjában akartam válaszolni, hogy én, mint „*czéhbeli*“ biztosítási ember, mit tartok szükségesnek a mostani tananyagon kívül tanítani.

*

Horváth Géza.

A *biztosítási ügyletek néhány kérdéséhez* cím alatt a tanulmányok rovatában foglalt második cikkre olvasóink figyelmét felhívjuk.